

SUOMEN ITÄMERI-INSTITUUTTI
THE BALTIC INSTITUTE OF FINLAND

Itämeri-toimijoiden yhteistyöfoorumi kansallisen Itämeri-foorumin yhteydessä
EU-politiikka, talous, innovaatiot, ympäristö, kulttuuri, Itämeri–Välimeri, kaupungit...

Turun kaupungintalo 15.5.2008

Puheenjohtaja **Esa Kokkonen**, Suomen Itämeri-instituutti

Raporttoija **Helena Kaskinoro**, Centrum Balticum

Tausta

Itämeren alueen ja sen yhteistyön poliittinen ja taloudellinen merkitys ja kiinnostavuus ovat vahvassa kasvussa. Itämeri on näkyvästi esillä julkisessa keskustelussa, ja poliittinen aktiivisuus Itämeri-asioissa on suurempaa kuin kenties koskaan aiemmin niin kansallisella kuin kansainväliselläkin tasolla. Itämeriyhteistyö on vahvasti mukana Suomen hallitusohjelmassa, ja Euroopan komissio on alkanut valmistella Euroopan unionin Itämeri-strategiaa. Itämeren suojelun osalta eri toimijoiden aktiivisuus on erityisen näkyvää.

Eri alojen Itämeren alueen yhteistyö on jatkanut tiivistymistään, ja alueen merkitys yhä yhtenäisempänä markkina-alueena on kasvanut. Myös erilaisilla kilpailukykykymittareilla tarkasteltuna Itämeren alue näyttäytyy yhä vahvempaan ja dynaamisempaan eurooppalaiseen suuralueeseen, jonka osaamisesta ja alueellisen yhteistyön malleista ollaan kiinnostuneita muualla Euroopassa ja Euroopan ulkopuolellakin. Venäjän merkitys Itämeren alueella kasvaa koko ajan niin talouden ja osaamispotentiaalin osalta kuin myös esimerkiksi ympäristönsuojeluun ja meriliikenteeseen liittyvien haasteiden osalta. Pietarin merkityksen kasvu Venäjän kakkoskeskuksena on merkittävä tekijä koko Itämeren alueen kannalta.

Edellä kuvatut kehityslinjat luovat erityisen suotuisat olosuhteet ja uusia toimintamahdollisuuksia Itämeren alueen yhteistyön parissa toimiville organisaatioille. Suomalaisen panoksen vahvistaminen Itämeren alueen yhteistyössä sekä Euroopan unionin Itämeri-strategian valmistelussa ja toimeenpanossa edellyttää tiiviimpää yhteistyötä suomalaisten Itämeri-toimijoiden välillä. Suomessa toimii useita eri alojen Itämeri-yhteistyöhön keskittyviä organisaatioita, jotka Itämeren alueen tuntemuksellaan, projektikokemuksellaan ja kansainvälisillä yhteistyöverkostoillaan tuovat merkittävän lisäpanoksen tämän päivän Itämeri-keskusteluun. Suomi myös osallistuu aktiivisesti eri alojen hallitusten välisten ja muiden Itämeri-järjestöjen ja -verkostojen toimintaan.

Tavoitteet

Turun kansallinen Itämeri-foorumi tarjoaa erinomaisen tilaisuuden kutsua koolle suomalaiset Itämeritoimijat keskustelemaan ajankohtaisista Itämeren alueen yhteistyön kysymyksistä sekä eri toimijoiden välisistä yhteistyömahdollisuuksista. Korkeatasoisen foorumin kautta voidaan myös välittää Itämeritoimijoiden näkemykset ja kokemukset keskeisille suomalaisille julkisen-, yksityisen- ja järjestösektorin vaikuttajille.

Suomalaisten Itämeri-toimijoiden yhteistyötä käsittelevä teemafoorumi kokoaa yhteen eri alojen Itämeri-yhteistyön parissa toimivat suomalaiset organisaatiot sekä kansainvälisten Itämeri-organisaatioiden suomalaiset edustajat. Teemafoorumi käsittelee Itämeren alueen yhteistyötä laaja-alaisesti. Foorumin tavoitteena on tuoda esille Itämeri-yhteistyön moninaisuus sekä Itämeren alueellisen yhteistyön mallialueena Euroopassa. Itämeren suojelun ja ympäristöyhteistyön ollessa erityisen vahvasti esillä tämän päivän Itämeri-keskustelussa, on ympäristöasioiden rinnalla syytä tuoda entistä enemmän esille myös muita Itämeri-yhteistyön teemoja kilpailukyvyistä ja innovaatioista tietoyhteiskuntaan ja kulttuuriin. Satsaukset Itämeren suojeluun avaavat merkittäviä mahdollisuuksia myös Itämeren alueen talous- ja innovaatioyhteistyön kannalta.

Teemafoorumissa keskustellaan myös ajankohtaisista Itämeren alueen kansainvälisten yhteistyörakenteiden kehittämistarpeista sekä eri organisaatioiden ja verkostojen toiminnan paremmasta koordinoinnista. Itämeren alueen EU-hankeyhteistyön ollessa tärkeä osa Itämeri-organisaatioiden toimintaa, teemafoorumissa keskustellaan myös ajankohtaisista Itämeren alueen yhteistyön rahoitusmahdollisuuksista ja eri toimijoiden hankeyhteistyömahdollisuuksista uusien Itämeren alueen EU-rahoitusohjelmien puitteissa.

Ohjelma:

- 14.00 Avaussanat
Johtaja Esa Kokkonen, Suomen Itämeri-instituutti
- 14.10 Suomen kontribuutio Euroopan unionin **Itämeri-strategian** valmisteluun
Johtaja Esko Antola, Centrum Balticum
- 14.30 **Itämeren talousalueen** kehitysnäkymät
Tutkija Stefan Ehrstedt, Pan-Eurooppa Instituutti
- 14.40 **Itämeren maiden talousyhteistyö** – tarvitaanko sitä enää?
Newotteleva virkamies Barbro Widing, työ- ja elinkeinoministeriö, Suomen edustaja Itämeren maiden neuvoston (CBSS) taloustyöryhmässä
- 14.50 HELCOM:in Baltic Sea Action Plan – eri sektoreiden rajat ylittävää **Itämeren suojelua**
Ylitarkastaja Laura Sajjonmaa, ympäristöministeriö
- 15.00 **Innovaatioyhteistyön** mahdollisuudet Itämeren alueella
Projektipäällikkö Hanna Halme, ScanBalt-verkosto, Turku Science Park
- 15.10 Itämeri Turun **kulttuuripääkaupunkivuoden** teemana
Ohjelmajohtaja Suvi Innilä, Turku 2011 -säätio
- 15.20 Keskustelua
- 15.45 Tauko
- 16.00 **Itämeri-Välimeri -yhteistyön** mahdollisuudet
Dosentti Tuomo Melasuo, TAPRI:n Välimeri-projekti, Anna Lindh -säätion Suomen verkosto
- 16.10 **Itämeren alueen kaupunkiverkostot** käytännönläheisen Itämeri-yhteistyön edistäjinä
Itämeren kaupunkien liitto (UBC)
Ympäristösihteeristön päällikkö Björn Grönholm, Itämeren kaupunkien liiton ympäristökomissio (UBC EnvCom)
Itämeren Alueen Terveet Kaupungit Yhdistys
Toiminnanjohtaja Riitta Asanti

16.30 **Itämeri-yhteistyön rahoitusmahdollisuudet:** Central Baltic INTERREG IV A -ohjelma
Ohjelmajohtaja Tarja Nuotio

16.40-17.00 Loppukeskustelu, yhteenveto